



**BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA
SVETI PETAR I PAVAO**

ZAJEDNICA SLAVI DAN GOSPODNJI

Isusovo uskrsnuće obilježava prvi dan u tjednu

Svi su evanđeoski izvještaji složni u tome da je Isus uskrsnuo u ranu zoru prvoga dana u tjednu. To je po židovskom računanju prvi dan po suboti, današnja nedjelja. U nedjelju u zoru Krist kao Pobjednik nad smrću i grijehom ustaje iz groba, toga dana očituje se svojim učenicima, sastaje se s njima, kako nam to svjedoče evanđeoski izvještaji (**Iv 20,19; Lk 24,13**). Razumljivo je, s toga što taj dan za učenike počinje imati posebno značenje. Iako stvarnost uskrsnuća jednom započeta traje neprestano, nedjelja je dan kada Isusovi učenici intenzivnije, zgusnutije proživljavaju njegovu pobjedu kao i svoju povezanost s njim – živim i uskrsnim.



O tome govori i nazivlje za taj dan. To nije samo **'prvi dan u tjednu'** već je to i **'himera Kyriake'** –dan **Gospodinov (Otk 1,10)**, ili u latinskom izričaju **'dies Domenica'** kasnije samo **'Domenica'** (od čega u romanskim jezicima 'domenica , 'dimanche'). Za pogane je prvi dan u tjednu bio **'Dan sunca'** ili **'Dan Svjetla'** . Kad pogani ulaze u kršćanstvo oni zadržavaju taj izraz, ali on sada ima novo značenje, jer u Kristu pobjedniku gledaju pravo Sunce i Svjetlo (otud germ. jezicima naziv **'Sontag, i Sunday'** i dr.) Najljepši naziv imaju Rusi za koje je nedjelja **'voskresenie'**. A što da kažemo o našem imenu dana Gospodnjeg? Vjerojatno je najslabiji a porijeklo mu je u **nedjeljnom poćinku**.



Što za kršćane znači nedjelja?

To je dan sabiranja i sastanka zajednice. Isusovi učenici toga dana žele biti zajedno. Žele, sabrani oko uskrsnulog Krista slaviti njegovu pobjedu i novu budućnost koja je njegovim uskrsnućem započela. Zato pjevaju pjesme radosnice njemu Pobjedniku nad smrću i grijehom. Sabiranje i sastanak zajednice u nedjelju zasvjedočen je **apostolskim spisima**. Dosta je pogledati Ivanov izvještaj (20, 19-29). On ne samo da želi naglasiti, kako Uskrsnuli dolazi kad se zajednica sabere, već tu vidimo i **'ritam' tih sastanaka**, a oni se događaju nedjeljom, koja za kršćane postaje privilegirani dan tjedna.



Tu je i Lukin izvještaj iz Djela apostolskih **(20,7-12)**, koji opisuje kako zajednica u Troadi 58. god. Slavi **'prvi dan sedmice'**. Taj dan za sve Isusove učenike postaje dan prepoznavanja, dan kad oni koji se smatraju njegovi žele biti zajedno a znaju da će i on, njihov Gospodin doći na taj sastanak. To je i dan kršćanskog posvješćivanja i osvješćivanja,. Kako kršćani usred onog starog svijeta ne bi zaboravili da je novo vrijeme već započelo.



Dan proživljavanja vazmenog otajstva

Nedjelja je dan kada zajednica slavi vazmeno otajstvo koje dogođeno u Kristu koji je '**Pasha naša**' o čemu je bilo govora u katehezi **POSLEDNJE VEČERA – PASHE SVIJETA**. Nastupilo je novo spasenjsko i spasonosno vrijeme. Slaveći dan Gospodinov zajednica već sada anticipira svoju vlastitu '**spašenost**', slavi novo vrijeme u koje je Krist već ušao.

1Kor 11,23-26 Braćo: Ja od Gospodina primih što vama predadoh: Gospodin Isus one noći kad bijaše predan uze kruh, zahvalivši razlomi i reče: »Ovo je tijelo moje - za vas, Ovo činite meni na spomen.« Tako i čašu po večeri govoreći: »Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi. Ovo činite kad god pijete, meni na spomen.« Dolista, kad god jedete ovaj kruh i pijete čašu, smrt Gospodnju navješćujete dok on ne dođe.



U prvom se kršćanstvu susreće i shvaćanje nedjelje kao **osmog dana**, dana koji se više ne uklapa u staro židovsko brojanje vremena, već je to **zakoračaj u novu vremensku stvarnost** u koju je Krist kao pobjednik ušao i koja više nema zalaza. Započinje novo stvorenje kojemu je prvijenac Krist. Sabrana zajednica to već sada proživljava ali ne na neki **'preneseni'** apstraktni način, već realno drugujući s tom novom stvarnošću, drugujući s Uskrsnulim.



**TREĆA BOŽJA
ZAPOVIJED**
Spomeni se da svetkuješ
dan Gospodnji

Dan Euharistije

Središte nedjeljnog kršćanskog sastanka jest slavljenje **Gospodinove večere – Euharistija**. Gotovo svi rani opisi nedjeljnog sastanka na poseban način ističu da je to dan kada zajednica slavi Euharistiju. Upravo po njoj ona na **najdublji i najneposredniji način proživljava svoju povezanost s Kristom uskrsnulim**. Iako se Euharistija slavi svaki dan, nedjelja je za nju privilegirani dan, jer **Euharistija uprisutnjuje vazmeni misterij, ponazočuje Kristovu muku, smrt i njegovu pobjedu**. U Euharistiji joj dolazi Gospodin uskrsnuti, tu je prisutno njegovo Tijelo i Krv za život svijeta.



Dan kršćanske ljubavi

Od samog početka **nedjelja jest i dan kršćanske ljubavi**. O tome nam svjedoči tekst apostola Pavla Korinćanima. Uz svoj veliki apostolski rad Pavao vrši i sabirnu akciju da pomogne jeruzalemskoj Crkvi koja je te godine bila pogođena velikom neimaštinom zbog suše. Pavao apelira na sestrinske Crkve:

„Glede sabiranja za svete, i vi činite kako odredih crkvama galacijiskim. **Svakoga prvog dna u tjednu** neka svako od vas kod sebe na stranu stavlja i skuplja što uzmogne, da se ne sabire istom kada dođem. A kada dođem, poslat ću s preporučnicom one koje odaberete da odnesu vašu ljubav u Jeruzalem.“ **(1 Kor 16,1-3)**.



Kako vidimo, u tom darivanju za potrebe drugih, bratskoj ljubavi, posebno mjesto zauzima baš 'prvi dan u tjednu'. To je dan kad na poseban način doživljavamo da nam je Bog po Sinu svojem darovao spasenje i na taj način iskazao nam **najveću ljubav**. Kršćani su pozvani da i sami svjedoče tu ljubav iskazujući svoju ljubav drugima, ali osobito onima kojima je najpotrebnije. Velika je šteta što se taj vid kršćanskog proživljavanja nedjelje gotovo posve izgubio. **U svojoj svijesti rijetko ili nikada nedjelju kao dan Gospodinov ne povezujemo s potrebom da drugima iskažemo ljubav ili svoju pomoć.** Možda i sami ne doživljavamo dosta duboko ljubav Božju koju nam je pokazao u Isusu Kristu.

**Želimo vam lijepu i
blagoslovljenu
svetu nedjelju !**

**Neka vam pratnja
danas bude**

 **LJUBAV,**
 **MIR,**
 **RADOST**
I BOŽJI BLAGOSLOV !!!



Dan čekanja Gospodina

Nedjelja je dan, kada zajednica na poseban način proživljava da čeka Gospodin, **njegov dolazak na kraju vremena**. Zajednica čeka Gospodinov dolazak i zaziva ga da dođe. U poslanici Korinćanima (**1 Kor 16,22**) Pavao nam je zapisao izvorno kako je zajednica zazivala Gospodina da dođe: '**Marana tha**' – **Dođi Gospodine!** Gospodinov dolazak jest ujedno i dovršenje otkupljenja, zemaljskog puta Crkve (Gospodin će je na kraju toga puta uzeti k sebi kao Zaručnicu, usp. **Otk 22,17**), i ono što je Isusovim uskrsnućem započelo dovršit će se o njegovom drugom dolasku.



O tom čekanju Gospodina svjedoči nam i **Otkrivenje Ivana apostola**, koje završava tom željom, tim čekanjem i zazivanjem Gospodina da dođe: **, Dođi Gospodine Isuse!' (22,20)**. Sve to čekanje, nadu i zazivanje što skorijeg dolaska, zajednica zgusnuto proživljava upravo na dan Gospodinov u nedjelju.

A scenic landscape featuring a dirt path that winds through a valley. The path is flanked by dry, brownish vegetation and some green trees. In the background, there are rolling hills under a blue sky with scattered white clouds. The text is overlaid in a white, cursive font.

*Kristov drugi
dolazak ~
proroštvo posljednjih vremena*

Dan počinka

Često nam je u svijesti **nedjelja kao dan počinka**. Nije oduvijek tako bilo. Ispočetka je nedjelja bila radni dan. Pogotovo u židovstvu gdje se slavila subota (šabat), koja se upravo što se tiče počinka, strogo obdržavala. Kršćani su već od samog početka polako počeli napuštati subotu kao dan stvaranja i počinka, jer su spoznali da je nedjelja daleko nadvisuje svojim sadržajem.

No usprkos toga što su kršćani prihvatili nedjelu kao dan Gospodinov, nisu to povezivali s počinkom. Za njih je nedjelja značila ono što smo gore opisali. Dvije su stvari utjecale na stvaranje mentaliteta nedjelje kao dana počinka.



**Blagoslovljen nam
dan odmora!**

To su utjecaj židovstva, gdje judeo-kršćani makar prihvaćaju nedjelju, unose u nju elemente šabata, i **drugo, zakon koji 3. ožujka 321. godine izdaje car Konstantin, a kojim se nedjelja proglašava državnim praznikom i zabranjuju se određeni poslovi.** Registar tih poslova s vremenom se mijenjao ali je upravo taj zakon pridonio da nedjelja sve više poprima obilježje dana počinka. Definitivno je to postala crkvenom disciplinom kada u XIII stoljeću Crkva zakonom, koji je poslije ušao u Kodeks obvezuje sve da se suzdrže od određenih poslova.



Iz ovoga što smo do sada rekli možemo zaključiti kako je nedjelja kao dan Gospodinov bogata sadržajem. Otkad je Gospodin otišao od nas, njegovi se učenici taj dan sabiru. **To traje već gotovo 2021 godinu, a bit će tako sve dok On ponovno ne dođe.** Ali u isto vrijeme vidimo koliko je današnja nedjelja, onako kako je mi danas proživljavamo i doživljavamo, potrebna obnove. Često je ona kod nas svedena samo na obavezu da se ide na Misu lišena sveg onog bogatstva sadržaja koji u sebi nosi. Gdje je tu susret s braćom, međusobno pomaganje, proživljaj vazmenog otajstva, čekanje Gospodina....? Možda bismo u svojoj vlastitoj zajednici mogli učiniti da nedjelja dosita opet u punom smislu postane **'hemera Kyriake' – Dan Gospodinov.**



ISUSOV DAR – DUH SVETI

Proročka obećanja

Mesijansko vrijeme naviješteno je kao vrijeme Duha Božjega. Tako prorok Joel naviješta da će doći dan kada Duh više neće biti privilegija pojedinaca (npr. proroka) nego će ga Bog **obilno 'izliti'** na cijeli narod, tako će novi narod Božji biti **Bogoduhi narod**. Svi će biti duhovne osobe – svi će imati Duha. To će biti dan Jahvin:

„Poslije ovoga izlit ću Duha svoga na svako tijelo, i proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja. Čak ću i na sluge i sluškinje izliti Duha svojega u dane one. Pokazat ću znamenja na nebu i zemlji, krv i ogranj i stupove dima“ (Joel 3,1-3).



I primit ćete snagu, Duh Sveti
sići će na vas i bit ćete
svjedoci sve do na kraj svijeta.

Isusov navještaj duha

Isus, s kojim započinje mesijansko vrijeme obećaje Duha. Taj će Duh – Isus ga opisuje slikom žive vode – doći na zajednicu koja u njega vjeruje kad on bude proslavljen. Evo tog obećanja: **„U posljednji, veliki dan blagdana Isus stade i povika: Ako je tko žedan neka dođe k meni! Neka pije koji vjeruje u mene! Kao što reče Pismo: Rijeke će žive vode poteći iz njegove utrobe! To reče o Duhu koga su imali primiti oni što vjeruju u njega. Tada, doista ne bijaše još došao Duh, jer Isus još ne bi proslavljen“** (Iv 7, 37-39).



O **'živoj vodi'** govori Isus i ženi Samarijanki na Jakovljevom studencu (usp. Iv 4,10).

Opraštajući se od svojih učenika na Zadnjoj večeri, Isus im obećava Duha kojega će on izmoliti od Oca da s njima bude zajedno. Taj duh bit će njihov Branitelj koji će ih poučavati u svemu i prisjećati ih na ono što im je on govorio. On će ih upućivati u svu istinu, pokazati im Isusovu proslavu i kao Duh Oca i Sina navijestiti im njihove riječi (**Iv 14,16,26, i 16, 13-15**).



Pedesetnica

Isus je izvršio svoje obećanje. Nakon svojega uskrsnuća, na dan Pedesetnice, dok su svi bili zajedno gle odjednom na njih silazi **Obećanje**. Duh Sveti u pojavnosti šuma vjetra i ognjenih jezika koji se spuštaju na svakoga od njih. I od male prestrašene zajednice to postaje skup odvažnih svjedoka koji izlaze pred mnoštvo tih dana prisutno u Jeruzalemu. Luka je zabilježio taj događaj (**Pročitati drugo poglavlje Djela apostolskih**) kao i govor koji je **Petar održao mnoštvu**. Petar naviješta nastup mesijanskih vremena, ispunjenje Joelovog proroštva i svjedoči za Isusa koji je **Krist i Gospodin**.



U ŠKOLI
DUHA
SVETOGA

Snagom Duha prva zajednica svjedoči.

Prva je zajednica duboko doživjela dolazak Duha. Opisujući njezin život, praksu prve Crkve, u spisu Lukinih 'Djela' gotovo na svakoj stranici susrećemo Duha Svetoga (**mnogi taj spis nazivaju 'Evandjeljem Duha Svetoga'**), njegovo djelovanje i svjedočenje. **Ustaju proroci, učitelji, događa se naviještanje Isusa Krista**, dijele se vremenita dobra koliko kome treba, **zajednica se brine za bolesne i siromašne**, Duh joj svaki dan pridružuje novu braću i sestre. Čak i u nedaćama i progonstvu koje je vrlo brzo nastupilo Duh ih je ispunjao radošću, pa premda su se raspršili na sve strane prepoznavali su u tome njegovo djelo, jer je tako riječ Božja stigla u Antiohiju, Rim...

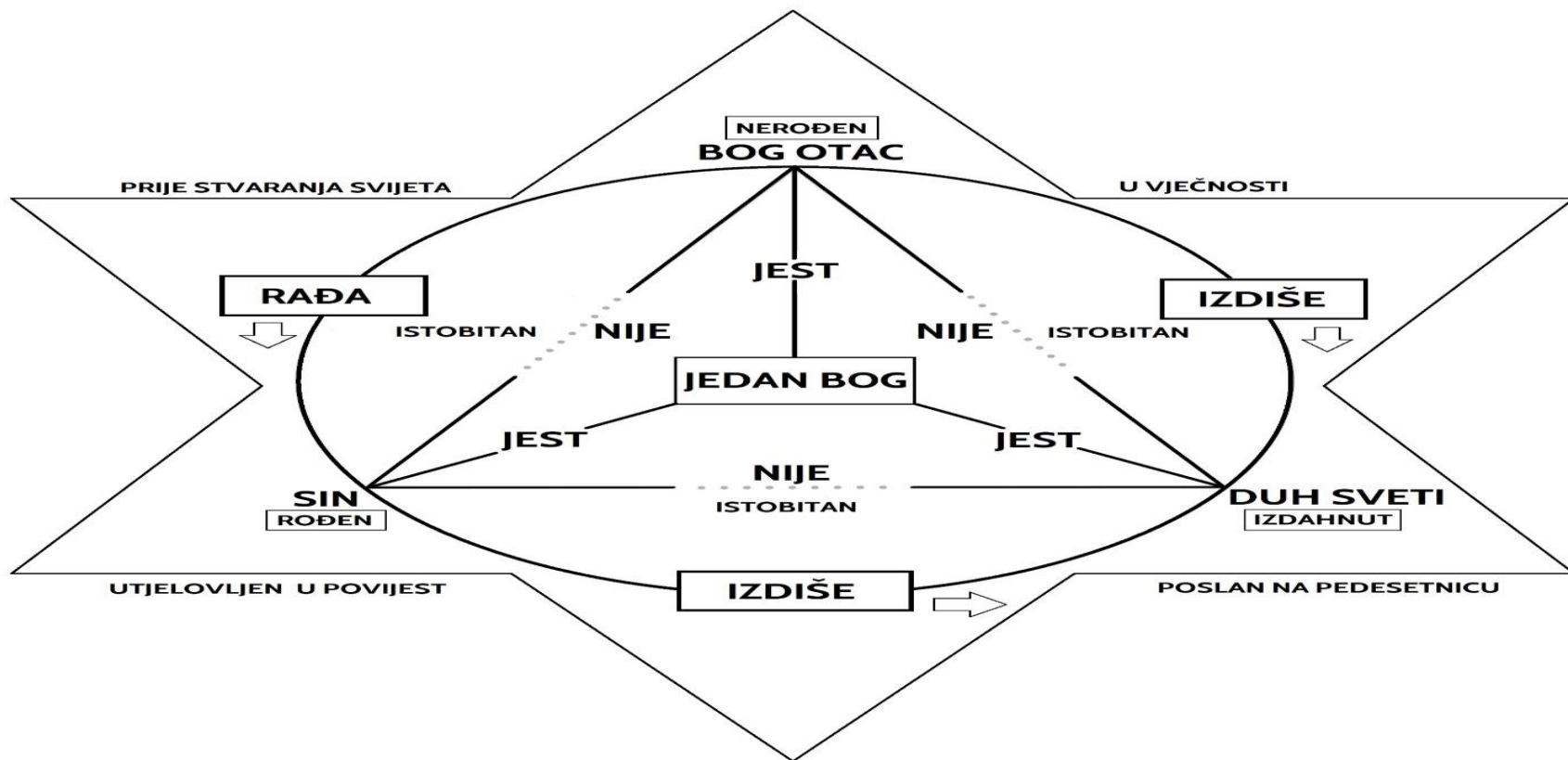


Plodovi Duha u zajednici

Tako je prva zajednica iskustveno doživjela Duha upravo po njegovim plodovima. Duh naime kao Božanska osoba koja izlazi od Oca i Sina izvan je našega iskustva i nitko ga ne može vidjeti. Njegovu prisutnost možemo prepoznati ili po izvanrednim znakovima, ili pak po plodovima koji se događaju u zajednici. To su prije svega nesebična **ljubav, pomaganje, dobrota i milosrđe koje se rađa u srcima ljudi**. Djelo je Duha to – **da netko izlazi iz svoje sebičnosti, prestaje živjeti samo za sebe i počinje živjeti za drugoga**; to – da se uvrijeđen čovjek pomiruje s drugima i pruža mu ruku zajedništva, **to – da imamo hrabrosti reći da smo Isusovi učenici**; to – da smo kadri svjedočiti za Isusa; **to da čitamo s vjerom Božju riječ i da je razumijemo**; to – da se toliko ljubimo međusobno i da nas sivilo života ne gasi; to – da pjevamo nad grobovima svojih umrlih i da se ne vraćamo s tih grobova kao ljudi koji nemaju nade.



Kao što čovjek ima u sebi srce, ali ga posebno ne osjeća, no to da živi, misli, hoda, diše, sve to duguje svom srcu, tako i **Zajednica – koja živi, koja jest, koja donosi plodove, koja moli, koja vjeruje, koja svjedoči, koja pomaže, koja raste u dobru, - sve to duguje Duhu**. Ali djelovanje Duha u zajednici nije automatizam. Duh je osoba, i njegovo djelovanje u Zajednici odvija se po zakonima međusobnih odnosa. To znači da Duh nikoga ne zahvaća na taj način što bi mu oduzeo slobodu ili osobnost. Pojedinac ili pojedina zajednica mogu se odazvati Duhu ali ne moraju. Zato su plodovi Duha u zajednici uvijek rezultat suradnje Duha i dotične zajednice.



Ime izriče djelovanje

U novozavjetnim spisima često je djelovanje Duha izraženo imenima koja mu se pridijevaju. **On je Branitelj, Tješitelj, Sila, Duh sloge, Pečat otkupljenja, Prvina Otkupljenja, Zalog otkupljenja, Pomazanje, Život, Mir.** On prosvjetljuje, oduševljava prebiva u nama kao u hramu, posvećuje nas za prebivalište Božje, čini Crkvu, sve čini novo, ponovno nas rađa u Krist, on je uskrisitelj i prosvjetitelj. Svi ti izričaji novozavjetnih spisa žele izraziti bogatstvo djelovanja Duha u zajednici.

Najčešći nazivi za Duha Svetoga:

- Duh Posvetitelj
 - Duh Tješitelj
 - Duh Prosvjetitelj
 - Duh Branitelj
 - Duh Nadaratelj
 - Duh Životvorac
- 
- A silhouette of a person holding a glowing orb against a sunset background, with a list of names for the Holy Spirit overlaid.

Duh posvećuje Crkvu


Jedno od temeljnih djelovanja Duha u zajednici koju on čini Crkvom (Duh je **'forma'** crkve) jest njegovo posvetiteljsko djelovanje. On posvećuje Crkvu i njezine članove i zato je biće Crkve sveto. Bez njega ne može se podijeliti niti jedan sakrament: ni krštenje kao rođenje iz vode i Duha, niti slaviti Euharistiju (svaki puta na darovima kruha i vina zazivamo ga da posveti ove darove te oni postanu Tijelo i Krv...) njegovom snagom događa se oprostjenje grijeha ('primite Duha svetoga, kojima oprostite grijeha bit će im oprošteni, (Iv 20, 22-23) on silazi na one koje Crkva određuje za pojedine službe biskupa, svećenika.




Duh daje karizme

Duh Sveti zajednicu obdaruje svojim darovima koji su joj potrebni da se izgrađuje i rate kao Tijelo Kristovo. Ti se darovi zovu karizme a daju se članovima zajednice da kroz njih služe drugima. Neke od tih darova nabraja i apostol Pavao:

„Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, i svi udovi nemaju isto djelovanje, tako smo i mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugomu. Dare pak imamo različite po milosti koja nam je dana: je li to prorokovanje – neka je u primjerenoj vjeri; je li služenje - neka je u služenju; je li poučavanje – u poučavanju; jeli hrabrenje – u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je predstojnik – revan , tko iskazuje milosrđe – radostan“
(Rim 12,4-8).



Svi su plodovi Duha Svetoga izražaj ljubavi. Sveti Pavao u Poslanici Galaćanima (Gal 5,22) htio je dati ideju o ponašanju čovjeka duha, pa opisuje kako se želje Duha protive željama tijela. Ono što Pavao želi naglasiti jest to, da duhovan čovjek, tj. čovjek koji je obnovljen Duhom Isusovim, ne čini više djela tijela, nego se ponaša kao dijete Božje. Onaj koji živi u duhu Evandjelja, taj je sjedinjen s Isusom: "A tko se združi s Gospodinom, s njim je jedan duh" (1 Kor 6,17).



Često u Crkvi susrećemo pojedince koji su obdareni darom Duha za dobro čitave Crkve. Takav je bio npr. Franjo Asiški, Dominik, Papa Ivan XXIII. To su veliki karizmatici Crkve preko kojih je Duh zagibao čitavu Crkvu. No moramo istaći, da premda Crkva ima Isusovo obećanje Duha, i premda će on trajno biti s njom do svršetka svijeta, djelovanje je Duha šire od Crkve. On k njoj dolazi iz vjernosti koju joj je Krist obećao, ali ima slobodu i djeluje gdje hoće i kako hoće. Zato je Duh kadar i izvan Crkve podići u svijetu velike ljude i činiti svoja djela dobrote i ljubavi.



Duh priprema Crkvu i pojedine njezine članove za uskrsnuće i konačnu proslavu na svršetku vremena. O tome nam svjedoči Pavao apostol: „**ako li Duh Gospodnji koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, onaj koji uskrisi Krista od mrtvih, oživjet će i smrtna tijela vaša po Duhu koji prebiva u vama**“ (Rim 8,11). On je Duh životvorac i svoj božanski život kadar darovati svakom smrtnom tijelu. On će na svršetku vremena izvršiti preobražaj ovog starog svijeta u novo nebo i novu zemlju, a Crkvu bez ljage i nabora privesti kao Zaručnicu Isusu Kristu (Otk 21,1-2).

